

Ekobrottsmyndigheten

Swedish Economic Crime Authority

Anna Lundström, Brottsförebyggande specialist

Penningtvättsdagarna

Stockholm 2025-03-12

Kriminella använder företag i allt större omfattning!

- **Överlappningen mellan ekonomisk och organiserad brottslighet ökar!**
- **Specialiserade brottstjänster** utvecklas och **saluförs idag** på sätt som närmast kan liknas vid **kommersiella affärsmodeller**
- **Professionella penningtvättare** spelar en **allt större roll** för den organiserade brottslighetens möjligheter att **tillgodogöra sig sina brottsvinster**.

Varför används företag som brottsverktyg?

Skapa en legal fasad

Företag används för att **begå brott mot:**

- staten och vårt välfärdssamhälle,
- bedrägerier mot kreditgivare, leverantörer, investerare och allmänheten

Företag möjliggör för kriminella att:

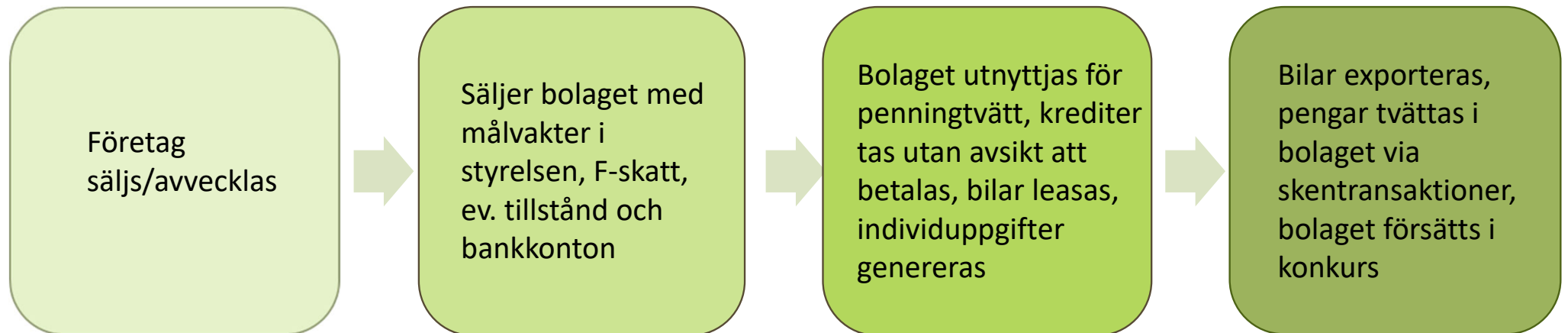
- **distansera sig från brott** de begår,
- **undvika att bli dömda,**
- **undvika att bli betalningsskyldiga**

Företag ger de kriminella tillgång till arenor i samhället där de annars inte hade kunnat begå brott

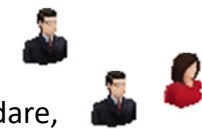
Företag används av kriminella för att **tvätta vinster** från annan brottslighet.

Företag används för att **skapa falska individuppgifter** som ger kriminella falska vita inkomster som de kan leva på i samhället.

Historikbolag som brottsverktyg

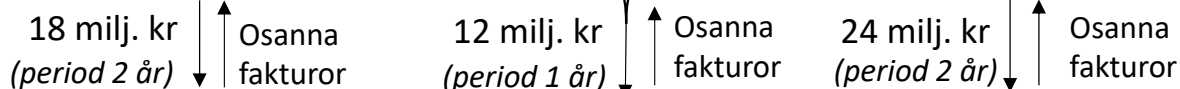
Exempel näringspenningtvätt med hjälp av utnyttjade identiteter

"Kundbolag"

Betalningar ca. 54 miljoner kr

"Enskild firma/
fakturaskrivande bolag"

Betalning av bilar till bilföretag,
därefter avregistrerats och förts
utomlands

Betalning av hyror
till fastighetsbolag

Stora kontantuttag

Återbetalning
till Byggbolagen

Företrädare,
styrelsemedlemmar,
anställda, närstående
till dessa och andra
personer med koppling
till kunden

Utnyttjade identiteter och BankID används i många brottsupplägg

- Personer från t.ex. Estland, Ungern och Ryssland
- Ansöker om invandring till Sverige för gästarbete
- Tilldelas ett svenskt personnummer/samordningsnummer
- Ansöker om Skatteverkets id-kort
- Öppnar stort antal bankkonton, bankdosor, e-legitimation t.ex BankID
- Registreras som företrädare på svenska företag och aktiebolag hos Bolagsverket
- Registrera falska individuppgifter i syfte att skapa plattformar för egen eller andras framtida ekonomiska brottslighet.
- Identiteten stannar kvar i Sverige men personen åker tillbaka till sitt hemland

OBS! Du kan ha upp till tre mobila BankID på olika enheter, om du exempelvis både har mobil och surfplatta. Det går numera bara att ha ett mobilt BankID per mobil och surfplatta. Både BankID och mobilt BankID gäller i fem år.

Utnyttjad identitet - Hur går det till?

1. **Blev lovad anställning i Sverige** i ett svenskt företag. Fick en tur och retur bil över dagen med färja till Sverige för att ordna arbetstillstånd och bankkonto behövs för att företaget skulle kunna anställa honom.
2. Fick information om att **för att få arbeta i Sverige** behöver man **ett svenskt arbetstillstånd samt ett svenskt bankkonto** som lönen ska betalas ut till.
3. **Uppmanades att lämna bankkort och id-kort hos det svenska företaget.** De meddela honom när arbetstillståndet var klart så han kunde komma och börja arbeta. Bankkort och id-kort skulle han återfå vid arbetets start.
4. **Fick ingen information om att BankID är en identitetshandling** som man t.ex. kan ta lån med eller söka bidrag med osv. Han trodde det behövdes för att få jobba.
5. **Han har inte arbetat i Sverige**, eftersom processen med att få arbetstillstånd en lång tid drog ut på tiden.

Brott i de enskilda firmorna

- Näringspenningtvätt
- Bokföringsbrott

och möjliggjort att andra kan begå brott som t.ex...

- Penningtvätt
- Skattebrott
- Bokföringsbrott
- Bedrägeribrott
- Bidragsbrott
- "Lönedumpning" - civilrättsliga avtalsbrott
- Människoexploatering

Telefonsamtal med en bank om att få bli företagskund i banken

Okk undrar om han ska jobba på hantverkssidan eller hyra ut arbetskraft, byggprojekt, inom vilken typ av snickeri. Mer bygg, montering av fönster säger T. Lite större byggarbeten då undrar okk. Precis säger T.

Ska du hyra ut dig till andra företag eller vända dig direkt till privatkund? undrar okk. T tror han vänder sig, det kanske kommer företagssamarbeten men de tär osäkert, vi tar.. I huvudsak kommer du hjälpa privatpersoner, undrar okk. De pratar om att kunderna själva ska köpa in i början , tex fönster och dörrar. T vill ha den lättast delen. Sedan kan man lägga på.

Okk kikar på kreditupplysningen och det ser inte konstigt ut. Hon ser att T har fått in lön, och undrar om han kommer fortsätta arbeta. Ja, säger T. Det gör jag samtidigt. När man står stark på benen kanb man köra sitt eget. Okk undrar om T arbetar heltid nu. Ja, säger T. Han ska göra detta vid sidar av till en början.

Ekobrottsmyndigheten rekommenderar

Vid nya kundrelationer där risken för penningtvätt är hög samt efter uppföljning av kunder där förhöjd risk fortfarande kvarstår efter analys:

- **Kontrollera identitetshandlingar i original vid ett fysiskt kundmöte.**
Där det även säkerställs att det är rätt person som är innehavare av den identitetshandling som kontrolleras.
- **Ställa frågor vid ett fysiskt möte för att lära känna er kund och den verksamhet hen ska bedriva.**

Hur kan banken upptäcka och förebygga att dessa utnyttjade identiteter används för att tvätta pengar?

Kundkännedom/informationsinhämtning:

- ✓ Existerar företaget? Status på företaget
- ✓ Vem är företagets ägare och företrädare?
- ✓ Inom vilken bransch bedriver kunden verksamhet?
Är detta en riskbransch?
- ✓ Vilka är företagets normala kunder?
- Vad är normala affärstransaktioner inom denna bransch och verksamhet?
- Vad är ett normalt transaktionsflöde för denna kund?
- Vilken förväntad omsättning har företaget?
- Är vinstmarginalen rimlig?

Analys av risker/rödflagg:

- Nystartad verksamhet
- Digital identifiering på distans kan inte säkerställa att rätt person identifierar sig
- Byggbranschen är en riskbransch
- Främst privatkunder till en början därefter ev. ta på sig lite större jobb mot företagskunder
- Framkommer inte om frågan besvarats eller analys gjorts

OBS! Risk för fina fasader för att komma åt era tjänster och produkter!

Riskindikator: Mycket hög och snabbt ökande omsättning

Kontosammanfattning, totala in- och utbetalningar

Kontosammanfattning

	Antal	Summa
Totalt IN	245	17 671 138,04 kr
Totalt UT	906	-17 657 711,79 kr
Totalt IN (Exkl Intern)	244	17 667 004,04 kr
Totalt UT (Exkl Intern)	906	-17 657 711,79 kr
Som Motpart IN	6	121 462,00 kr
Som Motpart UT	78	-2 713 419,00 kr

Kontosammanfattning

	Antal	Summa
Totalt IN	346	24 375 692,92 kr
Totalt UT	2273	-24 375 723,24 kr
Totalt IN (Exkl Intern)	314	23 432 492,92 kr
Totalt UT (Exkl Intern)	2241	-23 432 523,24 kr
Som Motpart IN	151	9 335 183,00 kr
Som Motpart UT	95	-2 130 312,00 kr

Kontosammanfattning

	Antal	Summa
Totalt IN	154	12 232 744,89 kr
Totalt UT	1172	-12 241 186,72 kr
Totalt IN (Exkl Intern)	135	11 348 844,89 kr
Totalt UT (Exkl Intern)	1155	-11 675 986,72 kr
Som Motpart IN	100	3 832 936,00 kr
Som Motpart UT	76	-2 142 480,00 kr

- Snabbt ökande omsättning i ett nystartat företag i en riskbransch i förhållande till företagets storlek
- Omsättning i förhållande till antal anställda och lönekostnader
- Har företaget en rimlig vinstmarginal?

Betalningar för ansökan om id-kort hos Skatteverket från företagsbankkontot?

Datum	Konto	Referens	Text till motpart	Uttag	Motpart namn	Motpartscommentar
2022-02-08		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 2002
2022-02-08		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1969
2022-02-08		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1978
2022-03-07		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1973
2022-05-02		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1972
2022-05-02		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1998
2022-05-17		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1989
2022-05-20		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1987
2022-05-20		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1990
2022-08-09		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1983
2022-09-20		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1983
2022-09-20		SKATTEVERKET ID-KORT		-400,00	SKATTEVERKET ID-KORT	Avser [redacted] 1985
Summa				-4 800,00		

12

Betalningar för inköp av bilar till bilfirmor från företagsbankkontot?

Regnr: XXX554

Bilfirma xx AB

Datum	Konto	Referens	Text till motpart	Uttag	Saldo	Motpart Kto	Motpart nr	Motpart namn
2021-11-30				-2 800,00	3 190,00			
2021-12-01		Överföring till		-72 800,00	33 733,00			
2021-12-07		Överföring till		-75 360,00	132 332,00			
2021-12-07		Överföring till		-81 200,00	207 692,00			
2021-12-07		Överföring till		-63 695,00	288 892,00			
2021-12-07		Överföring till		-85 096,00	278 587,00			
2021-12-09		Överföring till		-65 000,00	173 732,00			
2021-12-11		Överföring till		-69 000,00	68 552,00			
2021-12-13		Överföring till		-23 320,00	55 732,00			
2021-12-16		Överföring till		-19 000,00	35 732,00			
2021-12-27		Överföring till		-32 000,00	649 051,00			
2021-12-29		Överföring till		-76 595,00	374 677,00			
2022-01-03		Överföring till	möbler	-10 000,00	351 082,00			
2022-01-04		Överföring till		-31 850,00	189 592,00			
2022-01-04		Överföring till		-64 000,00	221 442,00			
2022-01-10		Överföring till		-25 000,00	295 316,00			
2022-01-11		Överföring till		-66 000,00	159 956,00			
2022-01-11		Överföring till		-69 360,00	225 956,00			
2022-01-13		Överföring till	möbler	-4 600,00	117 856,00			
2022-01-16		Överföring till		-49 600,00	111 146,02			
2022-01-17		Överföring till		-7 000,00	27 146,02			
2022-01-17		Överföring till		-77 000,00	34 146,02			
2022-01-27		Överföring till		-18 000,00	285 086,02			
2022-01-27		Överföring till		-25 000,00	3 086,02			
2022-01-28		Överföring till		-68 000,00	83 006,02			
2022-01-28		Överföring till		-47 500,00	151 006,02			

Betalningar av privatpersoners hyror till fastighetsbolag från företagsbankkontot?

Fastighetsbolag xx AB

Lägenhetsinnehavarens namn och adress till lägenheten

Datum	Konto	Referens	Text till motpart	Uttag	Motpart namn	Anteckning
2021-12-27				-44 500,00		
2021-12-29				-9 612,00		
2021-12-29				-9 612,00		
2021-12-29				-9 612,00		
2021-12-29				-11 741,00		
2022-01-27				-11 741,00		
2022-02-10				-19 476,00		
2022-02-27				-9 501,00		
2022-03-03				-11 741,00		
2022-04-15				-7 989,00		
2022-04-24				-9 796,00		
2022-04-27				-11 677,00		
2022-07-25				-9 796,00		
2022-08-01				-5 340,00		
2022-08-29				-534,00		
2022-08-29				-7 989,00		
2022-08-29				-9 796,00		
2022-09-02				-5 340,00		
2022-09-29				-9 796,00		
2022-09-29				-11 741,00		
2022-10-24				-5 281,00		
Summa				-232 611,00		

21

Exempel på chattkonversationer

Glöm inte att ange reg nr 2022-06-17
i meddelandet. 08:57:36(UTC+0)
Det måste absolut anges i
meddelande.
2022-06-17
08:57:36(UTC+0)
och här ...dessa 14 2022-06-17
... ska också anges reg nr i 09:05:05(UTC+0)
meddelandet ... måste göras så
fort som möjligt.

Har ringt till skatt 2022-06-16
10:00:26(UTC+0)

Vad ska man skriva in? 2022-06-18
11:34:35(UTC+0)
Okm: Skriv Blocket det räcker 2022-06-18
11:49:37(UTC+0)

ringer.:
går in på 2022-06-16
och kolla 18:06:38(UTC+0)
om det kommit ... det skulle
komma en betalning på 85 000
till det kontot ... kolla det är du
snäll ... på

överför till det det 2022-06-17
account number ör du snäll och 08:56:59(UTC+0)
översänd mig absolut
screenshot på den överföring du
gjort

Hur kan banken upptäcka att penningtvätt sker via ett företagsbankkonto?

Analysera och följ upp riskindikatorer:

- ✓ Omsättningen har ökat orimligt mycket på kort tid
- ✓ Omsättningen är orimlig i förhållande till antal anställda
- ❑ Förekommer transaktioner som sker snabbt, insättning och uttag som sker samma dag
- ❑ Inget saldo byggs upp på kontot trots mycket hög omsättning
- ✓ Det saknas normala verksamhetskostnader
- ❑ Höga belopp överförs till/från utlandet
- ✓ Stora penningöverföringar avseende verksamhetsfrämmande intäkter och kostnader
- ❑ Företagets vinstmarginal är orimlig i förhållande till branschen
- ❑ Utbetalningar av löner sker trots att företaget inte har några anställda
- ✓ Utbetalningar av löner och ersättningar är orimliga i förhållande till antalet anställda
- ✓ Omfattande kontantuttag trots verksamhet där detta inte är naturligt

Näringspenningtvätt – klandervärt risktagande

Enligt domstolen kan man:

- Inte dra någon säker slutsats om de åtgärder som vidtagits av gärningspersonen har haft till syfte att dölja att pengarna härrör från brott eller brottslig verksamhet

men utredningen visar att...

- Omfattande överföringar avseende huvudsakligen verksamhetsfrämmande bilköp.
- Det har skett insättningar av medel utan att något arbete utförts i de enskilda firmorna (använt sig av osanna fakturor).
- Hanterat stora mängder kontanter bl.a. i form av kontantuttag

Domstolen konstaterar i domen att:

- I en sammanlagd bedömning att det är uppenbart att de åtgärder som vidtagits har skett i penningtvättssyfte
- Gärningspersonens agerande utgör ett klart klandervärt risktagande
- Det är bevisat att gärningspersonen gjort sig skyldig till tre fall av näringspenningtvätt, grovt brott i enlighet med åtalet.

Domslut: Dömds till tre fall av näringspenningtvätt, grovt brott och fem fall av grovt bokföringsbrott i de tre enskilda firmorna.

Påföljd: Fängelse: 5 år och Näringsförbud: 8 år

Vet du vem du gör affärer med?

- Checklista: Så undviker du oseriösa aktörer

- **Gör en riskanalys** - Ställ dig frågan varför vill kunden vara kund hos dig? Vilka produkter och tjänster vill kunden använda och varför?
 - Kundkännedom
 - Analysera riskindikatorer
 - Följ riskindikatorer
 - Transaktionsmonitorering
- **Inhämta relevant information** - Sök information brett!
 - Inhämta domar från domstolarna och beslut och relevant information från myndigheter
 - Kontrollera eventuella uppgifter hos tillstånds- och tillsynsmyndigheter!
- **OBS VIKTIGT! Gör en rimlighetsanalys och bedömning av den inhämtade informationen**

[Checklista: Vet du vem du gör affärer med? \(pdf\)](#)

[Till dig som gör affärer och upphandlingar – en vägledning till noggranna kontroller](#)

Fördjupad kontroll behövs

- Kontroll av bolagets företrädare och andra bolagsengagemang
- Kontroll av årsredovisningen
 - Ekonomisk skötsamhet och finansiering?
- Kontroll av personella resurser
 - Kapacitetsberäkning - svart arbetskraft?
 - Kontroll av arbetsplats - vilka utför arbetet på plats?
- Kontroll av beslut och domar från myndigheter
 - Underlag till beslut
 - Underlag till (revision) kravuppfyllnad arbetsrättsliga villkor

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/forebygg-arbetslivskriminalitet/>

Anmäla

Information om hur du anmäler ekonomisk brottslighet till oss och våra formulär för anmälan hittar du på:

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/om-ekobrott/anmal-ekobrott/>

Tipsa

Vill du istället tipsa Ekobrottsmyndigheten om misstänkt ekonomisk brottslighet gör du det via polisen på:

<https://polisen.se/kontakt/tipsa-polisen/tipsa-polisen-via-webben/>

www.Ekobrottsmyndigheten.se

Kontakt Brottsförebyggande kansliet:

Kontakta våra brottsförebyggande specialister på kontoret närmast dig. Du når dem via vår funktionsbrevlåda. Beskriv ditt ärende och vem du vill ha kontakt med: [E-post](#)

Tack!

Anna Lundström

anna.lundstrom@ekobrottsmyndigheten.se

010-562 98 08

Bild: Ekobrottsmyndigheten

Vill du veta mera om hur du kan förebygga ekobrott?

Läs mera på myndighetens externa webbsida: www.ebm.se/bf

Du hittar EBM:s ”Vägledningen Förebygg arbetslivskriminalitet genom upphandling” och vår uppdaterade checklista ”Vet du vem du gör affärer med?” och ”Varningssignaler kopplade till målvakter” framtagna av samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism via vår hemsida eller direkt via länkarna nedan:

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/forebygg-arbetslivskriminalitet/>

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/checklista-undvik-oseriosa-aktorer/>

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/wp-content/uploads/2022/11/informationsfolder-malvakter.pdf>